

1

REPUBLIKA HRVATSKA
OKRUŽNI SUD SISAK

K-9/92-29

P R E S U D A
U IME REPUBLIKE HRVATSKE !

REPUBLIKA HRVATSKA
OKRUŽNI SUD SISAK
2. 08. 92
WT 88/9A

Okružni sud u Sisku, u vijeću sastavljenom od sudaca Okružnog suda Ivica Pleše, predsjednika vijeća, Alemke Sladić, člana vijeća, sudaca porotnika Ivana Kasaić, Mirka Švaljek, Đure Sertić, članova vijeća, uz sudjelovanje Nataše Galinić, zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Slobodana Tarbuk, zbog krivičnog djela iz članka 142. stavak 1. u svezi članka 24. KZJ, nakon dana 7. srpnja 1992. godine, u odsutnosti optuženika, a prisutnosti okružnog javnog tužitelja Franje Jerković, i branitelja optuženika Davora Škugor, advokata iz Siska, održane javne glavne rasprave, objavio je

P R E S U D U

Optuženi SLOBODAN TARBUK,

što je:

dana 2. rujna 1991. godine oko 12,00 sati te 16. rujna 1991. i 21. rujna 1991. godine u Petrinji, kao zapovjednik garnizona Petrinja, nakon što je na području Banije došlo do oružane pobune od strane srpskih nacionalista i terorista protiv legalne vlasti u Republici Hrvatskoj, bez ikakvog stvarnog razloga i povoda, najprije naredio da se iz artiljerijskog i drugog oružja iz kasarne otvori snažna vatra na Petrinju, a nakon što je takova vatra otvorena, te nakon što su artiljerijske i minobacačke granate počele padati po Petrinji, naredio pripadnicima tenkovskih i drugih vojnih jedinica da sa tenkovima iziđu iz kasarne "Vasilj Gačeša" i

"Šamarica", te da otvore tenkovsku i drugu vatru po stanovnicima grada Petrinje i stambenim i drugim objektima, radi čega su provodeći ovakovu njegovu naredbu tenkisti i drugi pripadnici vojnih formacija koji su se nalazili pod njegovom komandom, izišli sa tenkovima i drugim naoružanjem iz kasarni te nemilosrdno otvorili vatru po stanovnicima Petrinje koji su se zatekli na ulicama te po stambenim i drugim objektima pa su u takovom napadu ubijeni građani Petrinje Lokner Nikola i Bučar Stjepan, a teško ranjeni Đuričić Rajko, H-alereić Ramiz, Drakulić Nikola, Kendel Ivan i drugi stanovnici Petrinje, te razrušeno i uništeno više stambenih, komunalnih i drugih objekata u gradu, među kojima gotovo sve stambene zgrade i poslovne prostorije u Arhovoju ulici kroz koju su prolazili tenkovi, Općinski sud u Petrinji, crkvu Svete Katarine u Radićevoj ulici, crkvu Svetog Lovre na Stros Mayerovom trgu i drugi značajniji objekti, te kada je njegov pretpostavljeni starješina general Andrija Rašeta zatražio od njega putem telefona da ga obavijesti o situaciji u Petrinji, odgovorio da Petrinju treba srušiti sa zemljom,

dakle, kršenjem pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba naredio da se izvrši napad na civilno stanovništvo Petrinje i grad Petrinju posljedice čega su smrt i teške tjelesne ozljede i narušavanje zdravlja više ljudi, te naredio napad bez izbora cilja kojim se pogada civilno stanovništvo, te da se protuzakonito i samovoljno uništava u velikim razmjerima imovina,

čime je učinio krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva - označeno u čl. 142. st. 1. u svezi čl. 24. st. 1. Zakona o preuzimanju Krivičnog zakona SFRJ ("Narodne novine" br. 53/91), kao Zakon Republike Hrvatske (Udaljem tekstu: KZJ) pa se temeljem istog zakonskog propisa

O S U D U J E

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 20 (DVADESET) GODINA.

Temeljem čl. 353. st. 1. Zakona o krivičnom postupku koji je preuzet na temelju članka 1. Zakona o preuzimanju Zakona o krivičnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91) kao Zakon Republike Hrvatske (u daljem tekstu: ZKP) optuženiku Slobodanu Tarbuk određuje se pritvor.

Temeljem propisa čl. 98. st. 1. ZKP-a u svezi čl. 95. st. 2. toč. 1. - 6. ZKP-a optuženi je dužan platiti troškove krivičnog postupka u iznosu od dinara 26.380.- i temeljem točke 6. istoga članka i stavka platiti paušalni iznos od HRD 5.000.-.

Obrazloženje

Optužnicom Okružnog javnog tužiteljstva Sisak oznake KT-88/91 od 21. svibnja 1992. godine optuženiku Slobodanu Tarbuk stavljeno je na teret izvršenje krivičnog djela činjenično i pravno opisano izrekom ove presude uz nadopunu činjeničnog opisa za dane 16. rujna i 21. rujna 1991. godine.

Javni tužitelj je u optužnici predložio da se glavna rasprava održi u odsutnosti optuženika, a na zakazanoj glavnoj raspravi održanoj dana 16. lipnja 1992. godine stavio je i usmeni prijedlog da se rasprava održi u odsutnosti, jer je nedvojbeno utvrđeno da se optuženik nalazi na okupiranom području sa kojeg se i dalje vojno djeluje po civilnom stanovništvu, vrše razaranja područja pod njegovim zapovjedanjem i kako je nedostupan ovim organima da su time ispunjeni uvjeti.

Vijeće je prihvatilo prijedlog javnog tužitelja, te donijelo rješenje kojim se sudjenje provodi u odsutnosti optuženika, jer je prethodno utvrđena istinitost navoda javnog tužitelja kao i da se optuženik pozivima suda nije odazivao jer je napustio dosadašnje mjesto prebivališta u Sisku. Iz dopisa Policijske uprave Sisak slijedi da je optuženik - "nedostupan legalnim organima vlasti iz razloga što se nalazi na privremeno okupiranom području", a postoje i osobito važni razlozi budući se pod zapovjedništvom optuženika i dalje vojno djeluje protiv civilnog stanovništva na ovom području. Osim toga, ovo je područje i prije mjeseca rujna 1991. godine bilo ratom zahvaćeno, čime su ispunjeni svi zakonski uvjeti da se ovakovo sudjenje i za ovo označeno krivično djelo provede.

Branitelj optuženika se prijedlogu nije protivio.

U toku dokaznog postupka saslušani su svjedoci Ognjenović Božo (list 44 i 94 spisa), Mladenović Mijo (list 70 i 94 spisa), Korečić Zdenko (list 67 i 95 spisa), Harceting Željko (list 73 i 96 spisa), Gregurinčić Marijan (list 41 i 97 spisa), Galijan Zlatko (list 37 i 97 spisa), Denis Latin (list 62 i 110 spisa), Mudrinić Petar (list 64 i 112 spisa), Jovanović Ramiza (list 117 spisa), liječnički vještak Dr Stevo Kovačević (list 96 spisa), izvršen uvid u cjelokupnu prilježnu dokumentaciju i fotoelaborat, te izveden dokaz gledanjem videokasete o razaranju grada Petrinje učinjenog 2. rujna 1991. godine

Iako je opće poznata i notorna činjenica da je u rujnu mjesecu 1991. godine zapovjednik garnizona Petrinje bio optuženik Slobodan Tarbuk, sud je ovo utvrdio i putem svjedoka Mudrinić Petra i Latin Denisa. Svjedok Mudrinić u iskazu navodi da je 10. srpnja 1991. godine došao u garnizon Petrinju na funkciju pomoćnika komandanta garnizona zadužen za MPV (moralno-političko vaspitanje). U to vrijeme zapovjednik garnizona je

bio Djordje Stojanović. Dana 7.kolovoza 1991. godine stigla je naredba da se zapovjednikom garnizona imenuje Slobodan Tarbuk. Primopredaju je vršio do 10.kolovoza 1991. godine, kada je preuzeo definitivno funkciju zapovjednika garnizona Petrinja. Svjedok Denis Latin koji je predvodio grupu novinara na konferenciju za tisak, koja je održana u kasarni "Vasilj Gačeša" u garnizonu Petrinja dana 2.rujna 1991. godine, također je kontaktirao i dogovorio tiskovnu konferenciju sa Slobodanom Tarbukom kao zapovjednikom. Osim toga, vidljivo je iz video-kasete da tiskovnu konferenciju vodi optuženi Tarbuk, kojem su se svi prisutni obračali sa "zapovjedniče". Dakle, u pogledu zapovjedanja garnizonom Petrinja nema dvojbe da je upravo u tom razdoblju to bio optuženi.

Iskazom svjedoka Latina sud je utvrdio da je grupa od oko 40 domaćih i stranih novinara među kojima nije bilo niti jednoga iz Srbije i Crne gore prisustvovala konferenciji. Ista je održana u kasarni "Vasilj Gačeša" u dvorani u jednom montažnom objektu. Konferencijom je rukovodio optuženik koji je i jedini odgovarao na postavljena pitanja novinara. Trajala je oko 45 minuta kada se začula neka eksplozija ili detonacija kako je to svjedok doživio. Mogla je biti na udaljenosti od njihove prostorije 50 - 200 metara, ali ne i u sastavu objekta gdje su se oni nalazili. Optuženik je odmah prekinuo konferenciju, a da pri tome nije davao nikakove znakove uznemirenosti ili iznenadjenosti. Oko 10 minuta nakon te eksplozije, čuo je i vidio da se iz raznog artiljerijskog oruđa puca iz kasarne u pravcu grada. Ubrzo je čuo i brujanje motora tenkova, a zatim ih je 5 izašlo iz kasarne u pravcu grada. Čuo je još dvije eksplozije u blizini žice koja ograđuje kasarnu. Ne zna o kakovim se eksplozijama radi. Za cijelo to vrijeme na krug kasarne nije pala niti jedna granata, a niti je vidio da bi iz bilo kakovog naoružanja bilo pucano na samu kasarnu. Kako je imao za potrebu da se javi svom uredništvu u HTV Zagreb došao je u susjednu prostoriju gdje je već bio optuženik. Tada je čuo da preko radio-stanice optuženik razgovara sa generalom Andrijom Rašetom iz Pete vojne oblasti, čiji je glas prepoznao jer je istoga intervjuirao u više navrata i prisustvovao konferencijama za tisak. U tom razgovoru čuo je kako optuženik generalu Rašeti doslovno govori: "Sravni ti ću Petrinju sa zemljom, majku im ustašku." Čuo je osim toga kada je optuženik rekao da imade povrijedjenih civila od granate koja je pala na jednu obiteljsku kuću i da su povrijedjeni dovezeni u njihovu ambulantu. Tražili su novinari da im se omogući da povrijedjene vide. Neki su ušli u ambulantu, ali su istjerani od jedne njemu nepoznate muške osobe koja je imala bijeli ogrtač i rekla: "Snimajte Tuđmana, jebem vam mater" i zatim ih sve istjerao. Nije vidio tko se u ambulanti nalazio, da li je bilo povrijedjenih i o kakovim bi se povredama radilo. Pucnjava i napad na grad trajali su oko 7 sati, dakle, sve do 19,00 sati, kada je uslijedio povratak tenkova u kasarnu. Vojnici koji su se nalazili na tenkovima ponašali su se slavo-dobitno jer su

mahali rukama i podizali ih u zrak sa uzdignuta tri prsta. Nije vidio da bi među njima bilo ranjenih ili poginulih.

Svjedok je vrlo decidirano kad kaže, da one tri eksplozije koje je čuo sigurno nisu eksplozije koje dolaze kao zvuk eksploziranog granata, nego da je to karakteristično za eksploziju od neke eksplozivne naprave, pa upravo iz razloga što nije bilo nikakve uznemirenosti među vojnicima u krugu kasarne, što su se i oni slobodno kretali po samome krugu, a i po sveukupnom ponašanju vojnika i starješina, kao i optuženika, zaključuje da je bio u stvari jedan inscenirani napad u vidu postavljenih eksplozivnih naprava, kako bi se iskoristila tiskovna konferencija i prikazalo novinarima da hrvatska vojska vrši napad na kasarnu. Među vojnicima vidio je da ima de redovnog sastava, što je zaključio po njihovoj uniformi kao i maladenačkom izgledu, ali je i priličan broj rezervista. Na njega su ostavili dojam da se radi o jednoj kompaktnoj cjelini pod jednim zapovjedništvom. Oko 19,00 sati svi novinari zajedno napustili su kasarnu "Vasilj Gačeša" i krenuli u pravcu Siska. Tada je vidio nad Petrinjom gusti oblak dima i vatre.

Svjedok Muđrinić je decidirano u iskazu kad kaže, - da je samo zapovjednik garnizona mogao izdati nalog za upotrebu i izlazak vojske, tenkova i teškog naoružanja. Bez obzira da li se u tom momentu u sastavu kasarne nalazi i oficir sa višim činom (u to vrijeme postojao je samo jedan pukovnik), svi su dužni poštovati i provoditi naredbu zapovjednika. Prisustvovao je konferenciji za tisak 2. rujna 1991. godine a iz video-kasete je uočljivo, da je sjedio sa desne strane do optuženika. Suglasanje sa svjedokom Latinom da je prisustvovalo oko 40 novinara i da nije bilo predstavnika iz Srbije i Crne Gore. Konferencija je trajala oko 40 minuta kada se je začula eksplozija. Konferencija je odmah prekinuta, a od strane vojske utvrđeno je da je na krov barake u kojoj su se oni nalazili, a na udaljenosti od dvorane oko 7 metara, pala granata od minobacača 82 mm. Došlo je do oštećenja krova, ali nije bilo među novinarima niti vojskom ranjenih ili poginulih. Svega nekoliko minuta nakon ove eksplozije počela je pucnjava iz kruga kasarne prema gradu Petrinji. Pucalo se iz topova, minobacača od 82 i 120 mm, haubica i VBR-ova. Ubrzo nakon toga upaljeni su tenkovski motori i krenuli su tenkovi iz kasarne. U to vrijeme u kasarni "Vasilj Gačeša" je bilo oko 25 tenkova. Prema njegovom saznanju iz kasarne je izišlo od 4 do 6 tenkova. Svjedok nadalje govori da su cijevi svih navedenih oruđa i oružja iz kojih se pucalo, nekoliko dana prije bile rasporedjene tako, da su sve okrenute prema gradu Petrinji i pokrivala cijeli grad. Uz tenkove izišlo je i nekoliko vozila BRDM (borbeno pješadijsko vozilo), i ukupno oko stotinu vojnika. To su bili pripadnici teritorijalne obrane. Svjedok vrlo decidirano iznosi da je nalog za napad i upotrebu svih navedenih oružja i tenkova izdao osobno zapovjednik optuženi Slobodan Tarbuk. Ovakova se naredba u pravilu izdaje pismeno.

Svjedok nadalje iznosi da mu je bilo dobro poznato da u to vrijeme pripadnici MUP-a i ZNG-a nisu imali teškog naoružanja, raspolagali su jedino sa pješadijskim. Upravo imajući u vidu ovu činjenicu, zatim, da je uslijedio žest-oki napad iz kasarne i izlazak tenkova, smatra, da je sve ovo dakle, prvenstveno ona ispaljena granata na krov, predstavljala insceniranje cjelokupnog događaja iz jedinog razloga, da bi vojska sa naoružanjem mogla izći iz kasarne i da se izvrši napad na grad Petrinju. Svjedok dodaje, da je upravo neshvatljivo da se tako žestoki napad na grad izvršio kad kasarna nije mogla biti napadnuta takovim oružjem. Prema njegovom saznanju iz samog kruga kasarne "Vasilj Gačeša" bilo je ispaljeno oko 150 granata na grad. Tenkovi koji su izišli u grad ispalili su pola borbenog kompleta što je oko stotinu granata. Da li su izlazili tenkovi iz kasarne "Šamarica" gdje su takodjer bili stacionirani, nije mu poznato. Smatra da je zapovjednik Tarbuk za ovakovu upotrebu teškog naoružanja bio obavezan konzultirati Petu vojnu oblast u Zagrebu. Da li je to učinio ne zna. Koliko se prisjeća tenkovi su vraćeni u kasarnu oko 16,00 sati i smatra da je u to vrijeme prestao napad na grad. Čuo je od vojnog osoblja da je prilikom tog napada bilo ranjenih i poginulih civila, da je došlo do znatnog oštećenja grada, ali kako nije izlazio iz kasarne nema saznanja u kojoj mjeri je oštećen i o kojim razrušenim i oštećenim objektima se radi.

Par dana nakon ovog napada zapovjedniku Tarbuku počeli su dolaziti predstavnici pojedinih odreda teritorijalne obrane, koji su tražili od njega da se izvrši novi napad na grad. Znano mu je, da je 15.rujna 1991. godine održan takav sastanak i da je zapovjednik Tarbuk donio odluku da se idućeg dana 16.rujna 1991. godine izvrši novi napad sa artiljerijskim oruđem i pješastvom. Svjedok navodi da mu je poznato da za ovaj napad nisu izvršene od strane optuženika nikakove konzultacije sa predstavnicima Pete vojne oblasti i Desetog korpusa. Osim toga, zna da je napad izvršen bezikakve najave i da nije postojala nikakova provokacija od strane pripadnika MUP-a, ZNG-a ili građana Petrinje. Napad je počeo oko 6 sati. Ima saznanje da su izašli tenkovi iz kasarne "Šamarica" i to 15 tenkova M-84 i 5 tenkova T-55 iz kasarne "Vasilj Gačeša" i oko 1200 vojnika. Toga dana napad na grad Petrinju je trajao sve do 16,00 sati kada su tenkovi i vojnici vraćeni u kasarne i to iz razloga što je stigla takova zapovjed iz Pete vojne oblasti u Zagrebu. Radi ovakovog završetka akcije postojalo je nezadovoljstvo među pripadnicima JNA, pa je došlo do ponovnog dogovora između optuženika i predstavnika TO u tom pravcu, da se ponovi napad na Petrinju. Napad je dogovoren za 21.rujna 1991. godine kada je i izvršen. Toga dana Petrinja je definitivno u cijelosti zauzeta. Svjedok kaže, da je prisustvovao jednom razgovoru mjesec dana nakon toga, kada je čuo riječi Tarbuka "Mora biti prekinuta sva komunikacijska veza sa Zagrebom da bi Petrinja bila osvojena. Po ovome zaključuje da je dana 21. rujna 1991. godine kada je izvršen treći napad, bila prekinuta sva komunikacijska veza sa zapovjedništvom Pete vojne oblasti u Zagrebu.

Svjedok iznosi da je u ova posljednja dva napada bilo dosta poginulih civila i da se ukazala potreba da budu pokopani. Optuženik je njega imenovao za rukovodioca grupe koja to treba učiniti. Uzeo je za obavljanje ovoga posla uhićene civile, pa se prisjeća imena i prezimena nekih od njih koji su taj posao obavljali: Mladjenović Mijo, Palajić Ivo, Šmisl Stjepan i Danilović Kosta. Mrtve su pronalazili po kućama, vrtovima, ulicama i podrumima. Predhodno su pokušavali utvrditi identitet svakog poginulog, a to su činili na dva načina: Prvo, da li je netko od prisutnih mrtvog poznavao, i drugo, dali je koji od poginulih imao kod sebe dokument kojim je mogao biti identificiran. Nisu imali uvjeta da bi vršili identifikaciju putem obdukcije. Sada se ne sjeća niti jednog imena poginulog, ali u kasarni je ostao njegov popis koji je vodio za te osobe. Poginule su pokapali na grobljima "Sv. Benedikt" i "Sv. Nikola", a mnoge su pokapali u dvorištima i vrtovima na licu mjesta gdje su ih našli. Smatrali su da su to vlasnici tih kućaili stanari. Osim toga, sačinjena je i zajednička grobnica koja se zvala "Ekonomija" i bila je u krugu kasarne "Vasilj Gačeša". Mrtve su tako skupljali 5 - 6 dana, a počeli su iza posljednjeg napada 21. rujna 1991. godine. Kako je vodio o tome statistiku, prisjeća se da je on sa svojom grupom na taj način pokopao oko 30 ljudi. Zamijenio ga je na tome poslu potporučnik Popović koji je rekao da je pokopao 25, a zatim je taj posao preuzela civilna zaštita i oni su pokopali oko 60 ljudi. Prema izgledu poginulih i stanju u kojem su leševi bili zaključuje, da je bilo poginulih iz napada 16. rujna, 21. rujna 1991. ali i nakon toga. Po njegovoj ocjeni to su sve bili muškarci i žene u starosnoj dobi od 30 do 50 godina. Bilo je svega nekoliko pripadnika policije i ZNG-a. Sve ostalo civilno stanovništvo.

Svjedok na kraju iskaza iznosi, da su svi pripadnici TO bili isključivo naoružani naoružanjem iz kasarne. Kako je u pitanju samo pješadijsko naoružanje, smatra da bez upotrebe teškog artiljerijskog naoružanja samo pripadnici TO-a ne bi mogli zauzeti Petrinju niti učiniti ono što se dogodilo.

Svjedok Ognjenović Božo u svom iskazu navodi da je u vrijeme prvog napada 2. rujna 1991. godine bio u Petrinji u sastavu rezervne policije. Sa sigurnošću tvrdi da od strane pripadnika policije ili ZNG-a, nije bilo nikakve pucnjave niti napada, šta bi se moglo smatrati da su pripadnici bivše JNA imali razloga za napad na grad Petrinju, dapaće, bila je izuzetno mirna situacija u cijelom gradu. Dakle, bez ikakvog razloga je otvorena artiljerijska paljba. Dobro je vidio kada je od gelera granate smrtno stradao civil Bučar Stjepan na ulazu u svoju kuću. Napad je vršen tenkovima, vojskom te upotrebom kompletnog artiljerijskog oružja. Nakon završenog napada vidio je potpuno uništenu kuću obitelji Imbrija, teško

oštećenu radionu Škrinjarić Ivana, razorenu kuću Dangubić Mije, znatno uništen park u Petrinji kao i crkva "Sv.Lovre" koja se u njemu nalazi. Čuo je da u tome napadu imade još poginulih i teško ranjenih.

Nalazio se je u Petrinji i 16.rujna 1991. godine kada je uslijedio drugi napad, za koji takodjer tvrdi da je od strane neprijateljske vojske uslijedio iz svih teških oružja i oruđa po cijelome gradu, po civilnom stanovništvu, a da takodjer nikakvog povoda ni r-azloga zat-akav napad nije bilo. Nakon ovog napada u Gajevoj ulici nije bilo kuće koja nije oštećena.

Iskazom svjedoka Mladjenovića sud je utvrdio da je 2.rujna 1991. godine započela pucnjava iz kasarne "Vasilj Gačeša". Čuo je brujanje tenkovskih motora, pa pretpostavlja da su tenkovi izašli u grad, a čule su se i detonacije po cijelom gradu. Dobro je vidio kako je pogodjena crkvice na gradskom groblju "Sv. Benedikt" i u cjelosti uništena. Jedna topovska granata pogodila silos "Gavrilovića". Sve je to promatrao iz tvornice "Gavrilović" gdje se nalazio na svom radnom mjestu. Nakon kraćeg zastoja u pucnjavi uspio je pobjeći automobilom iz Petrinje. Dana 16.rujna 1991. godine kada je takodjer bio na radnom mjestu opet je počela pucnjava po Petrinji. Toga dana je bio uhićen od neprijateljske vojske i odveden u kasarnu "Vasilj Gačeša".

Svjedok vrlo potresno u svom daljnjem iskazu govori kako je sa još nekolicinom uhićenih građana medju kojima su bili Korečić Mladen, Palajić Ivo, Šmisl Stjepan, Danilović Kosta i BaBIĆ Vlado, sakupljao poginule civile po Petrinji. Vojnici su ih vozili vojnim vozilima i zaustavljali se na mjestima gdje su bili poginuli. Bilo ih je u grupama i pojedinačno. Nalazili su ih u podrumima, vrtovima, garažama i raznim drugim zaštitnim objektima. Sve su to bili po njegovom saznanju muškarci i žene srednje i starije dobi. Djecu nisu našli. Po tijelima koje su kupili zaključuje da ih je većina ubijena iz vatrenog oružja, no za neke smatra prema povredama koje je vidio da su i sjekirama ubijeni ili nakon toga iznakaženi. Na ovaj način 45 poginulih civila su dopremili u kasarnu "Vasilj Gačeša" gdje su pokopani u zajedničkoj grobnici. Nije poznavao poginule, a niti je bilo kojeg prepoznao. Ovo su činili nekoliko dana i to nakon što je izvršen treći napad na Petrinju 21.rujna 1991. godine.

Svjedok Korečić Zdenko nalazio se 2.rujna 1991. godine u Petrinji. Bio je u samom centru grada. Odjednom je začuo detonacije koje su se čule upravo po tom dijelu grada. Otrčao je do svoje kuće koja je u samoj blizini centra, te se sa ukućanima sklonio u podrum. Čuo je kako granate padaju po cijelome gradu, a kada je bio prisiljen od neprijateljskih vojnika koji su ih pronašli u podrumu, da napusti podrum i kuću, poslan da odnese poruku kojom su tražili da se pripadnici obrambenih snaga Petrinje koji su počeli pružati otpor predaju,

vidio je izlazeći na ulicu kako se topovima i mitraljezima iz tenkova puca po gradu. U tom momentu je uočio veliko oštećenje na zgradi stare tvornice "Gavrilović", oštećenje zgrade u kojoj je prodavaona "Borovo". Pogodjena je obiteljska kuća Bešlić Damira, a zatim je u plamenu vidio kuću Ivica Falice, koji su požar u toku noći pokušavali ugastiti, kada je već prestao napad. Sa sigurnošću tvrdi da nikakvog razloga vojska nije imala da napadne grad i stanovništvo.

Iskazom svjedoka Ing Harceta, sud je utvrdio da takodjer nije bilo razloga za napad vojske na grad. Svjedok je čuo tri eksplozije granata koje su pale na grad više prema rijeci Kupi. Da su to bile granate iz artiljerijskog oruđa, što sa sigurnošću tvrdi, jer je artiljeriju služio dok se nalazio na odsluženju vojnog roka. Nakon što se sakrio u obližnju kući, čuo je kako granate padaju po cijelome gradu, a zatim vidio i aktivno djelovanje jednog tenka.

Svjedoci Gregurinčić i Galijan takodjer su vrlo decidirani kad kažu, da za napad koji je učinjen 2. rujna 1991. godine, kao i ostala dva nije bilo nikakvog razloga ni povoda, jer pripadnici MUP-a u čijem su sastavu bili oni a niti pripadnici ZNG-a nisu pucali u pravcu kasarne niti po vojnicima bivše JNA, čak šta više u redovima pripadnika ZNG-a i MUP-a nije niti bilo teškog naoružanja. Vidjeli su da se po gradu pucalo iz najtežeg artiljerijskog arsenala i da su nastupila velika razaranja. Bilo je poginulih i dosta ranjenih civila.

Sud je u cjelosti poklonio vjeru iskazima saslušanih svjedoka jer su oni uvjerljivi, logični, decidirani, u međusobnoj suglasnosti i u kontekstu cjelokupnog utvrdjenog činjeničnog stanja.

Svjedokinja Jovanović Ramiza u vrijeme ovih događaja nije bila u Petrinji, pa jojstoga nije niti poznato šta se dogadjalo.

Liječnički vještak Kovačević dr Stevo u svom nalazu navodi da povrede koje su zadobili i od kojih su podlegli Bučar Stjepan i Lokner Nikola predstavljaju tzv. eksplozivne rane i da ovakove povrede predstavljaju djelovanje krhotina snažnog eksplozivnog sredstva. Za Drakulić Nikolu utvrdio je da je dobio strijelnu ranu u području drugog slabinskog kralješka sa posljedicom uzetosti donjih ekstremiteta i da je ta povreda nanesena hicem iz pješačkog vatrenog oružja i da je u pitanju teška i po život opasna povreda te da za oštećenog predstavlja praktički doživotnu invalidnost. Djuričić Rajko zadobio je strijelnu ranu lijeve nadkoljenice koju je takodjer okvalificirao teškom. Halerić Ramiz zadobio je prijelom desne bedrene kosti i primljen u bolnicu u stanju teškog šoka, što takodjer predstavlja tešku i po život opasnu povredu. Tešku povredu u vidu strijelne rane zadobio je i Kendel Ivan.

Iz pregledane video-kasete sud je utvrdio da je 2. rujna 1991. godine u Petrinji u kasarni "Vasilj Gačeša" održana konferencija za tisak koju je vodio optuženik Tarbuk i koji je jedini odgovarao na sva postavljena pitanja novinara. Sa desne strane Slobodanu Tarbuku sjedio je saslušani svjedok Mudrinić Petar. Čuje se i vidi pucnjava iz teškog naoružanja iz kruga kasarne, izlazak tenkova, kao i njihov povratak. Nadalje je vidljivo da su dana 5. rujna 1991. godine vršena snimanja grada sa svim oštećenjima koja potječu iz napada 2. rujna 1991. godine. Vidljiva su znatna oštećenja obiteljskih kuća, raznih sakralnih, kulturnih i drugih javnih objekata, srušen most na rijeci Petrinjčici, zapaljena i uništena teška vozila raznih poduzeća, uopće može se samo reći - velika i znatna oštećenja cijelog užeg dijela grada. Sva su oštećenja spomenutih objekata dobro vidljiva i u priležećoj fotodokumentaciji spisa.

Na temelju ovako provedenog postupka i izvedenih dokaza sud je kao nedvojbeno utvrdio da je na dane izvršenih napada na Petrinju 2. rujna, 16. rujna i 21. rujna 1991. godine optuženik bio zapovjednik garnizona u Petrinji. U sastavu garnizona bile su kasarne "Vasilj Gačeša" i "Šamarica" te redovni sastav vojske i teritorijalna obrana. Prema ustrojstvu postupanja isključivi naredbodavac za sve vojne aktivnosti bio je optuženik. Taj položaj koristi na najgori mogući način za stanovnike Petrinje i njihov grad.

Predhodno izdaje nalog da sve cijevi teškog artiljerijskog naoružanja se okrenu prema Petrinji i pokriju sav grad, iako u to vrijeme nema vojnih aktivnosti na tome području. Pripadnici MUP-a i ZNG-a raspolažu samo pješadijskim naoružanjem što optuženi sigurno zna, jer sa tom informacijom raspolaže i njegov pomoćnik Mudrinić. Dogovara konferenciju za tisak 2. rujna 1991. godine kojom rukovodi. Nakon insciranog napada što i sud prihvaća, jer nema razloga ne vjerovati iskazu njegovog pomoćnika Mudrinića i svjedoku Latinu, koji su vrlo logično i uvjerljivo obrazložili ovaj svoj zaključak, izdaje odmah naredbu za napad. Kako je ona u pismenom obliku, nameće se samo zaključak da je prije napisana i dostavljena komandantima pojedinih rodova. Naime, nakon prekida konferencije prošlo je nekoliko minuta kada je počela pucnjava iz kruga kasarne po gradu iz svog raspoloživog naoružanja, a ubrzo i izlazak tenkova. Kako je bilo pucnjave a i izlazak tenkova iz kasarne "Šamarica", upućuje na koordiniranu i pripremljenu akciju. Vojska takodjer spremna i odmah izlazi iz kasarne. Postoji puna bojeva gotovost svih rodova iako za to nema razloga. Sve do te naredbe u gradu je mirno, građani žive i provode uobičajeni dan. Pripadnici MUP-a rade uobičajeni posao, kao na pr. obavljaju uvidjaj, povodom jedne nesreće. Dakle, nitko u gradu ne provocira vojsku a kamo li napada kasarne.

Rezultat ove naredbe: dvoje poginulih, civila, više teško i po život opasno ranjenih, grad u vatri, dimu i prašini od razrušenih kuća gospodarskih te kulturnih i sakralnih objekata. Jedina moguća konstatacija - pravi zločin prema nedužnom civilnom stanovništvu učinjen po naredbi optuženika Slobodana Tarbuka.

Kako nije ostvarena zamisao osvajanja grada, optuženik dogovara sa predstavnicima TO čiji se rezervisti nalaze pod njegovom ko-mandom i koje je naoružao, novi napad. Ovaj još jači i snažniji, dugotrajaniji, sa više poginulih civila, opet bez ikakova razloga i povoda. Po naredbi Pete vojne oblasti tenkovi i vojska vraćaju se u kasarne. Opet slijedi dogovor između istih protagonista i odluka za ponovni napad, ali na način da se prekine sva komunikacijska veza sa nadležnim komandama, kako napad ne bi bio zaustavljen. Isti je uslijedio 21. rujna 1992. godine kada je Petrinja u cijelosti zauzeta od neprijateljske vojske.

Ovo je bio napad koji je predstavljao stravu i užas za civilno stanovništvo. Preko stotinu poginulih građana Petrinje. Mrtvi na ulicama, vrtovima, dvorištima, podrumima, vežama. Neki i masakrirani. Svi poginuli potječu iz napada 16. i 21. rujna 1991. godine. Sahranjivani su u vrtovima i dvorištima ali i u zajedničkoj grobnici. Popis poginulih ostao je u kasarni. Da li će se ikada do njega doći i utvrditi tko su poginuli i gdje su sahranjeni.

Svi ovi zločini učinjeni stanovništvu Petrinje i njihovom gradu rezultat su naredbe i upornosti u njezinom provođenju zapovjednika garnizona Petrinje optuženog Slobodana Tarbuka i njegovih izvršitelja, koji su nezapamćeni na ovome području i ostati će sigurno u sjećanju mnogih generacija koje će živjeti na ovome podneblju.

Sud je na osnovu svega utvrđenog i iznijetog optuženika proglasio krivim, smatrajući da se u njegovom postupanju stiču svi bitni elementi krivičnog djela za kojega ga tereti javna optužba iz čl. 142. KZJ u vezi čl. 24. KZJ te mu izrek-ao maksimalnu kaznu zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina, smatrajući da je ovako izrečena kazna adekvatna težini učinjenog djela i stupnju njegove krivične odgovornosti, te da je postupao sa direktnim umišljajem i sa unaprijed stvorenom odlukom da na-padne civilno stanovništvo i razori grad, pa da će se njome u cjelosti postići svrha kažnjavanja predviđena čl. 33. KZJ.

Prilikom odmjeravanja kazne sud je imao u vidu sve olakšavajuće i otežavajuće okolnosti. Olakšavajućih okolnosti sud nije našao, a kao otežavajuće uzeo je njegovu upornost u izvršenju krivičnog djela, koja je trajala sve do konačnog osvajanja Petrinje, njenog rušenja i ubijanja civila.

... i rukovodio operacijama, a kada su ga predpostavljeni saznajući za napade na Petrinju pokušali u tome spriječiti, da bi do kraja izvršio svoj naum, prekinuo je sve komunikacijske veze sa svojom nadležnom komandom. Dakle, ovo upućuje na njegov direktni umišljaj, pa prema tome predstavlja i njegovu punu krivičnu odgovornost.

Da su u akcijama razaranja grada učestvovali pretežno pripadnici teritorijalne obrane može se djelimično prihvatiti, međutim, nedvojbeno je utvrđeno da su oni u cjelosti naoružani oružjem iz kasarne, da su se nalazili pod zapovjedništvom optuženika i da su sa njime aktivno učestvovali u razradi plana, napada koji je učinjen na grad. Prema tome, i za njihovo aktivno učestvovanje direktno je odgovoran optuženik kao zapovjednik garnizona.

Obzirom na izrečenu kaznu odluka o pritvoru temelji se na propisu čl. 353. st. 1. ZKP-a.

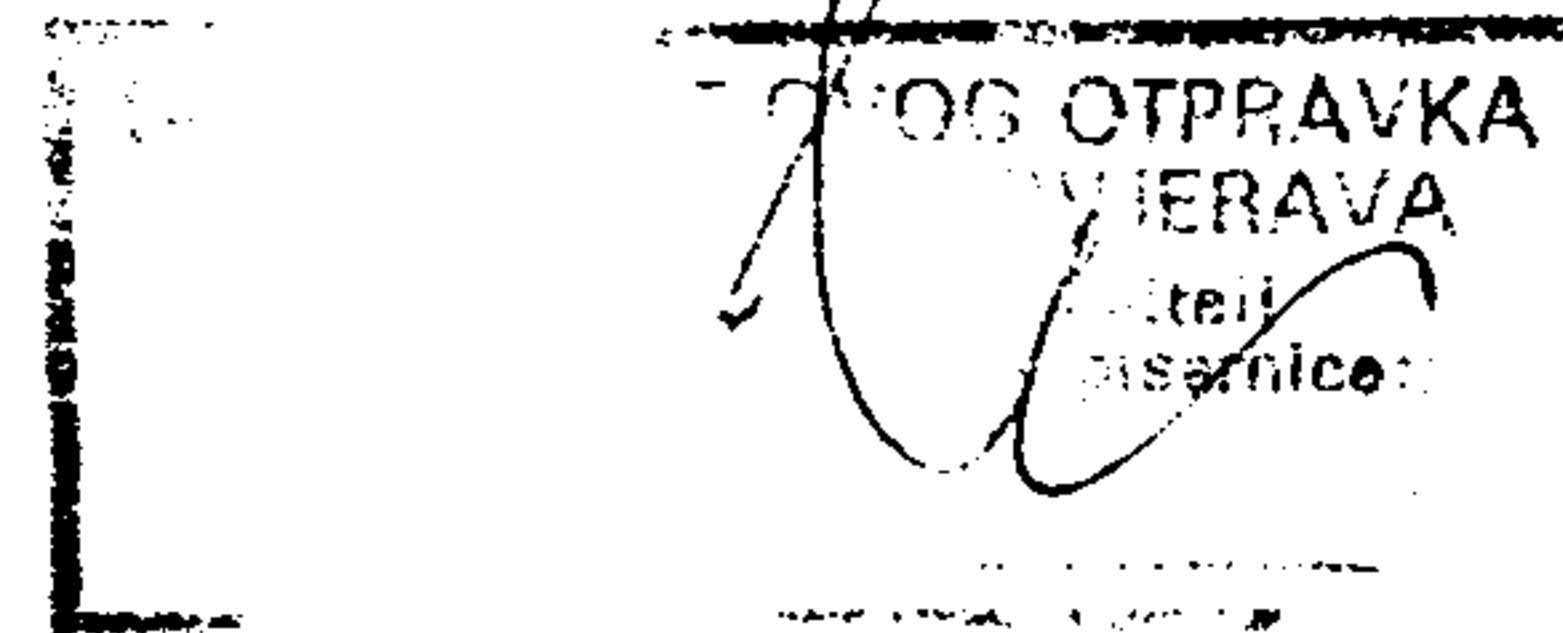
Sud je odlučio da optuženik prema citiranom zakonskom propisu nadoknadi stvarno nastale troškove krivičnog postupka, te plati paušalni iznos koji je odmjeran prema dužini trajanja postupka.

U Sisku, dne 7. srpnja 1992.

ZAPISNIČAR:
Nataša Galinić, v.r.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Ivica Pleše, v.r.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana o-d dana primitka ovjerovljenog prijepisa iste.

Žalba se podnosi pismeno u tri istovjetna primjerka putem ovoga suda Vrhovnom sudu Hrvatske.